

třída:

jméno:

BIOSFÉRA

1. Vysvětlete svými slovy, co je to biosféra a jaký má význam?

2. Na planetě Zemi jsou vhodné podmínky pro vznik života. Uveďte alespoň 3 podmínky.

1) _____

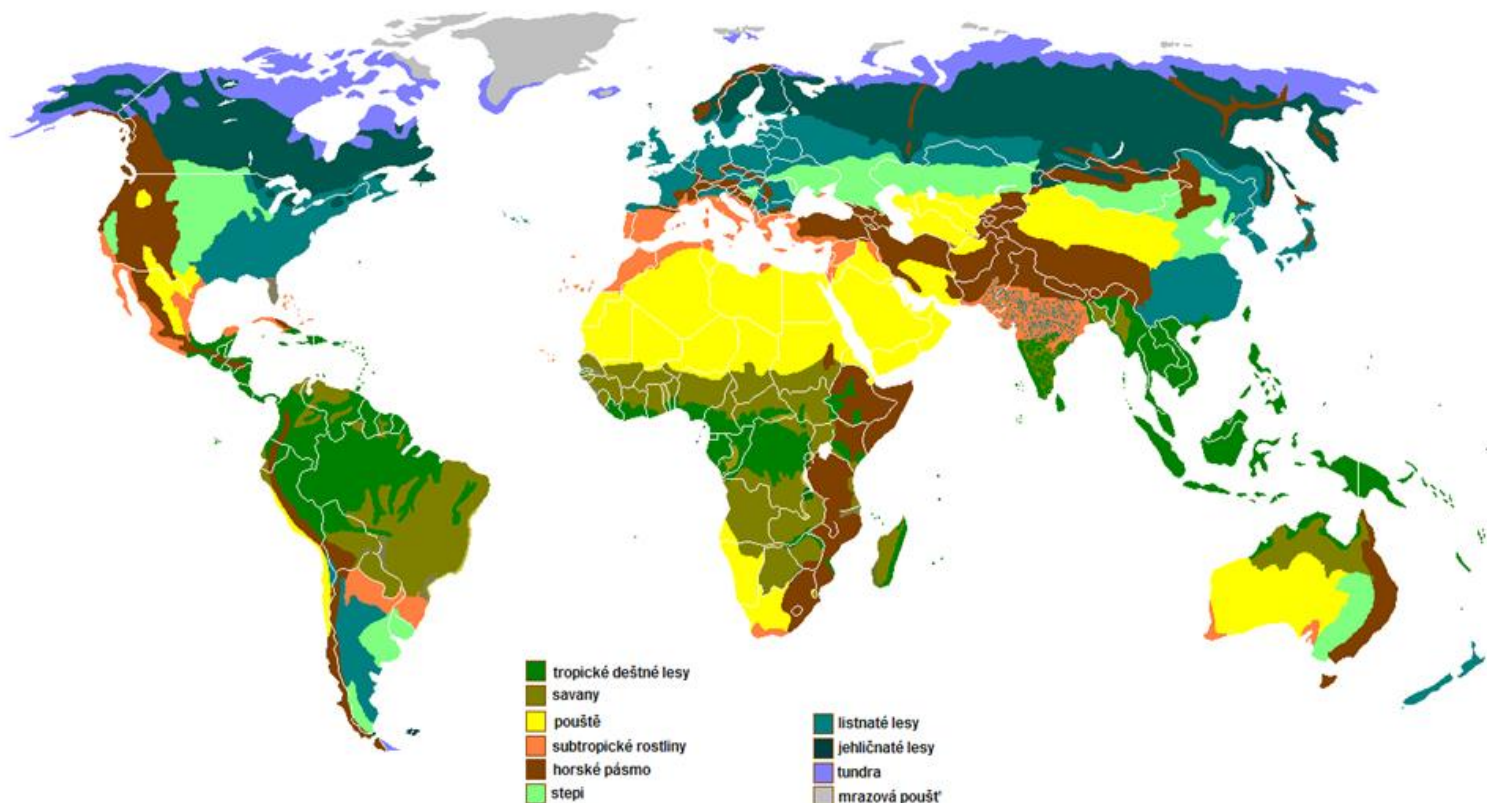
2) _____

3) _____

3. V následujícím textu vyberte správné tvrzení:

V různých oblastech Země žijí vzájemně **si podobné / odlišné** druhy rostlin a živočichů. Jejich výskyt závisí především na **podnebí / složení půdy** dané oblasti. Rozlišujeme 9 základních typů krajin.

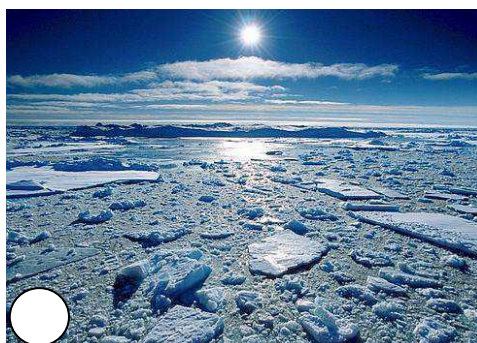
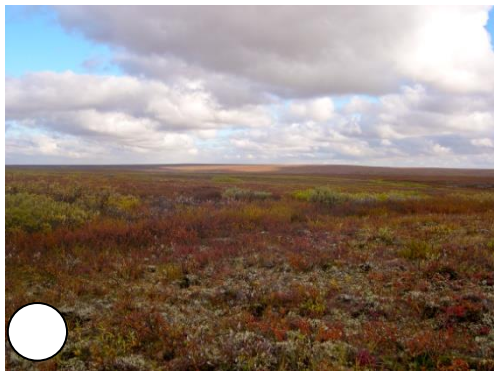
V oblasti pólů se nacházejí **stepi / polární pustiny**, naopak okolo rovníku se rozprostírají **tajgy / tropické deštné lesy**.

4. Určete správně podle indicií typ biomu a přiřaďte k němu obrázek:

(polární pustiny, tundra, tajga, smíšené lesy, stepi, subtropická krajina, pouště, tropický deštný les)

1.	Typ krajiny typický pro mírný podnební pás. Rostou zde stromy listnaté i jehličnaté.
2.	Typickou vegetací jsou nízké traviny a velmi úrodné půdy (černozemě). Oblast označujeme jako obilnice světa (pšenice, kukuřice).
3.	Typ krajiny typický pro subtropický podnebný pás a nachází se zejména kolem Středozemního moře. Typickými plodinami jsou citrusy.
4.	Zalesněný biom s trvale teplým a vlhkým podnebím. Je zde velké množství srážek. Tento typ krajiny nalezneme zejména kolem rovníku.
5.	Dominantnímu druhu vegetace jsou jehličnaté lesy. Vyskytuje se pouze na severní polokouli.
6.	Oblasti, které jsou trvale pokryty ledem a sněhem. V této oblasti se nevyskytují žádné rostliny.
7.	Pro oblast jsou charakteristické vysoké teploty a extrémní sucha. Chybí zde souvislá rostlinná vegetace.
8.	Půda je většinou zamrzlá. Rostou zde pouze mechy, lišejníky a zakrslé stromy.

5. Jeden typ krajiny ve větě chybí. O který typ se jedná?

POLÁRNÍ PUSTINA

6. Doplňte, zda se jedná o Arktidu nebo Antarktidu.

a) _____ není kontinentem, protože její povrch tvoří pouze zamrzlý Severní ledový oceán.

b) _____ je pevnina, která se rozkládá kolem jižního pólu.

7. Přiřadte živočichy ke správné oblasti (Arktida / Antarktida).

1. _____

2. _____

3. _____

TUNDRA

8. Určete, zda jsou tvrzení správná.

- A. Tundra se nachází v nejsevernější části Ameriky.
- B. Tundra se nachází v nejsevernější části Afriky.
- C. Tundra se nachází na okrajích Grónska.
- D. Tundra se nachází v nejsevernější části Asie.

9. Pro tundru je typický permafrost. Vysvětlete tento pojem.

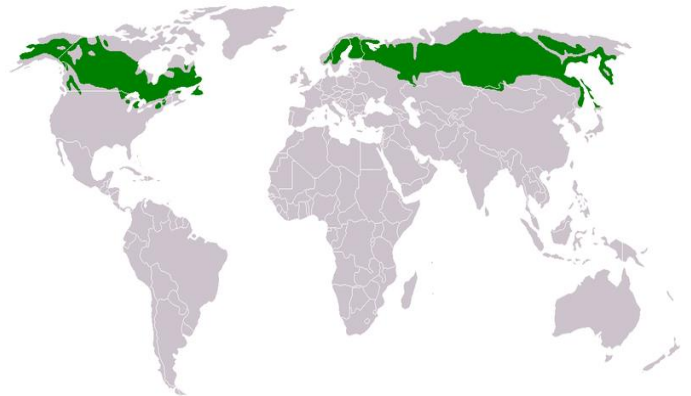
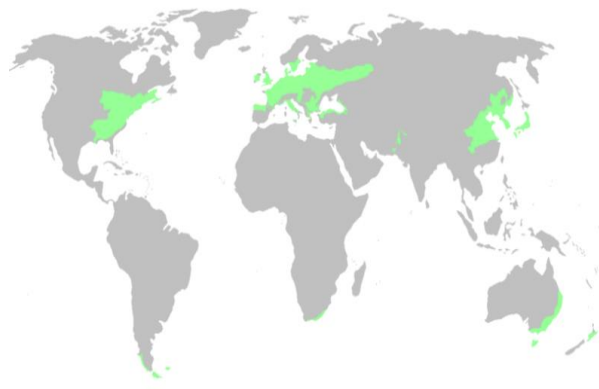
permafrost = _____

10. Vyberte rostliny, které jsou typické pro oblast tundry:

traviny lišejníky mechy buk jehličnany zakrslé stromy

TAJGA A SMÍŠENÝ LESY

11. Podle mapy určete, zda se jedná o tajgu či smíšený les.

12. Vyberte správné tvrzení: Co je to tajga?

- A. listnaté lesy mírného pásu
- B. jehličnaté lesy mírného pásu
- C. jehličnaté lesy subtropického pásu
- D. listnaté lesy subtropického pásu

13. V následující nabídce pojmů vyberte pouze ty, které jsou charakteristické pro smíšené lesy a tajgu.

liška, mrož, palma, hnědý medvěd, želva, jezevec lesní, dub, smrk, lední medvěd, olivovník, velryba, vlk, veverka, liána, prase divoké, buk, subtropický podnebný pás, lýkožrout, slon, baobab, skunk

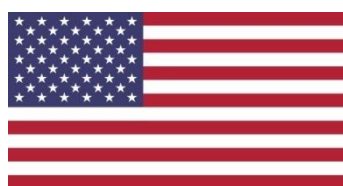
STEPI

14. Doplňte text:

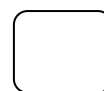
Stepi se nacházejí ve vnitrozemí _____ podnebném pásu. Podnebí stepí je charakterizováno _____ množstvím srážek, což způsobuje, že zde nerostou vysoké stromy, ale převážně pouze _____ či _____.

15. V různých oblastech mají stepi rozdílné názvy. Napište k vlajkám název státu a přiřadte správné pojmenování stepi v dané oblasti.

A. prerie

B. pampy

SUBTROPY

16. V následujícím textu vyberte správné tvrzení:

Středomoří je rozlehlá přírodní oblast mezi Asií, Evropou a **západní / severní** Afriko, která je charakteristická dlouhými **deštivými / suchými** léty a **suchými / deštivými** zimami. Nejtypičtější užitkovou rostlinou Středomoří je **olivovník / kaučukovník**, ze kterého se vyrábí kvalitní **ocet / olej**.

17. Středomoří je nejen místem krásných dovolených, ale i kolébkou evropské civilizace. Určete státy podle památek.

1. _____

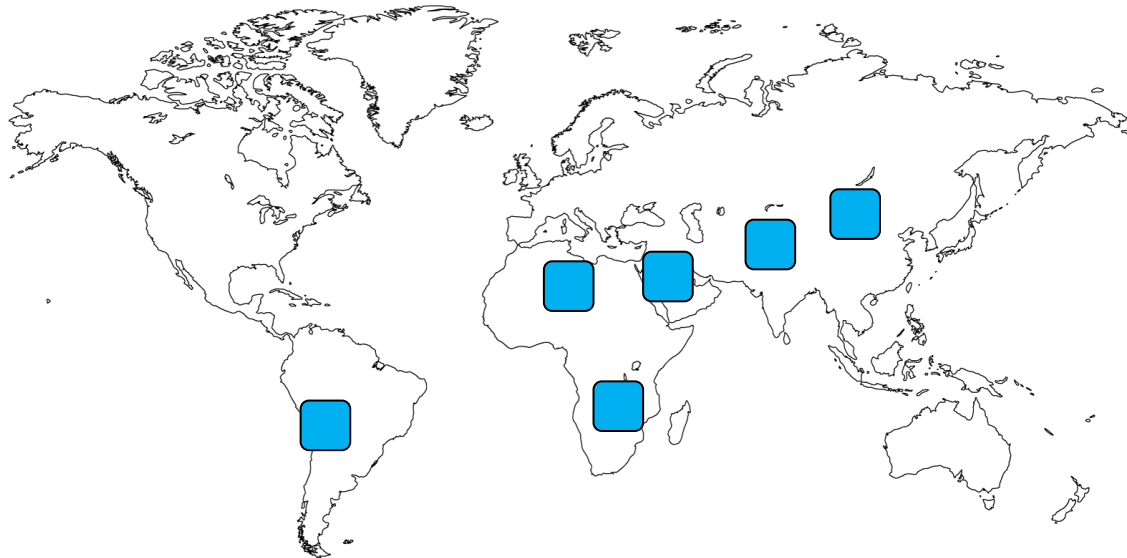
2. _____

3. _____

POUŠTĚ

18. S pomocí atlasu vyznačte do mapy následující pouště:

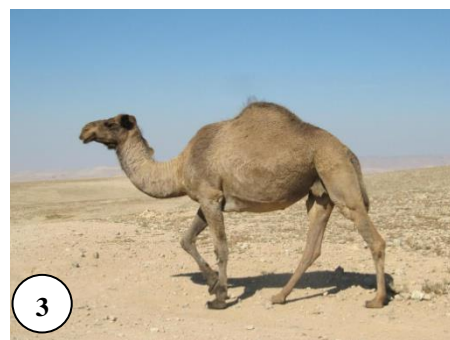
- A. Sahara
- B. Gobi
- C. Atacama
- D. Kalahari
- E. Taklamakan
- F. Arabská poušť

19. Co je to fata morgana?

- A. Místo v poušti, kde se vyskytuje voda.
- B. Halucinace způsobená nedostatkem vody.
- C. Optický klam způsobený vysokou teplotou, kdy vidíme něco, co na poušti není.

20. Podle obrázků pojmenujte zvířata a řekněte, jakým způsobem jsou přizpůsobena k životu v poušti.

1. _____

2. _____

3. _____

1. _____

2. _____

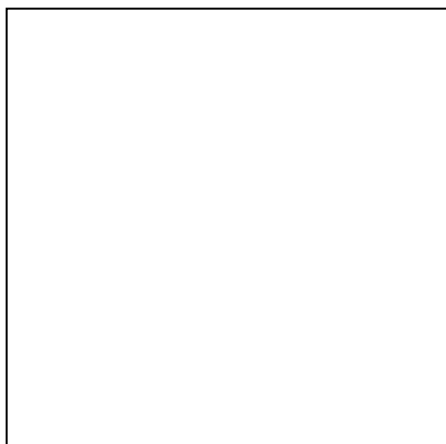
3. _____

SAVANA

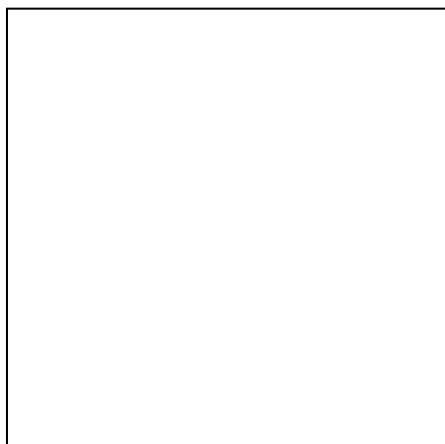
21. V následujícím textu vyberte správná tvrzení:

Savany jsou **travnaté** / **písečné** plochy, a proto z rostlin převažují **kaktusy** / **traviny**. Stromy a keře se vyskytují spíše osamoceně, typickým stromem je **baobab** / **vrba**. V období sucha je krajina vyprahlá a vysoké traviny zmizí. V období dešťů je krajina zelená a část savan je zaplavená vodou.

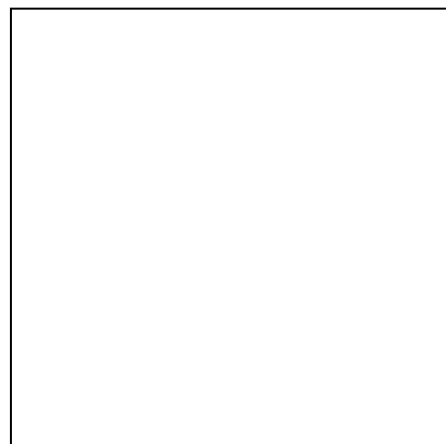
22. Do rámečků namalujte uvedená zvířata, která se nacházejí v savaně.

slon

žirafa

lev

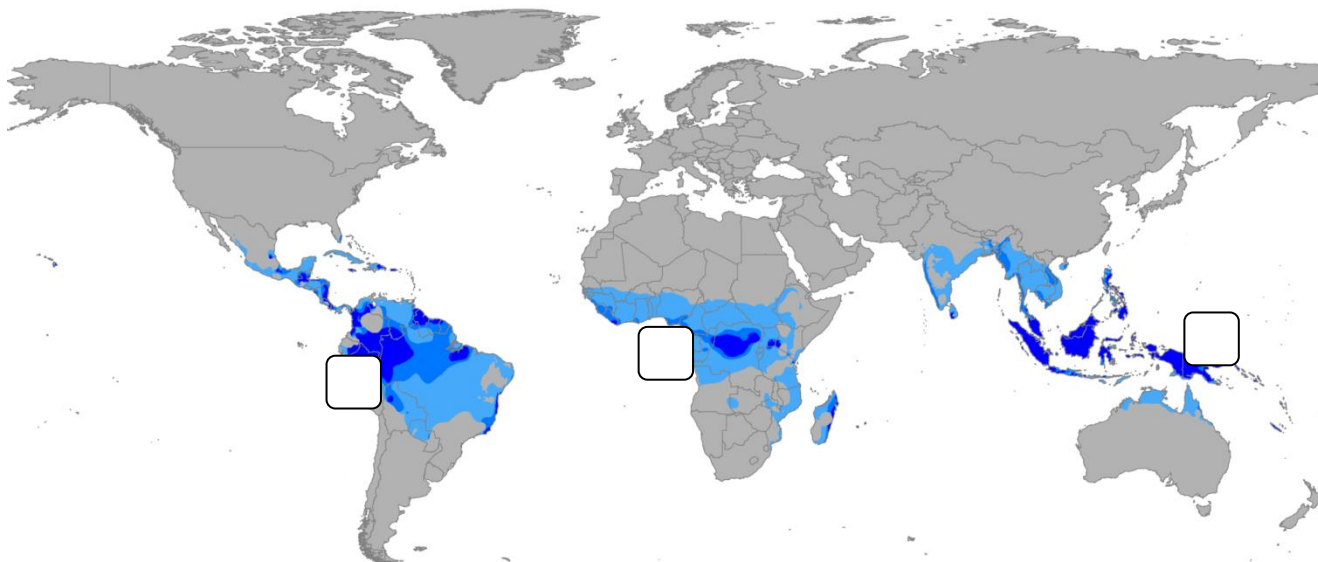
TROPICKÝ DEŠTNÝ LES

23. Doplňte, kde se nacházejí tropické deštné lesy, a vyznačte jejich místo na mapě.
Tropické deštné lesy se nacházejí:

A. v Jižní Americe v povodí řeky _____.

B. v Africe v povodí řeky _____.

C. v jihovýchodní _____ (Indonésie).

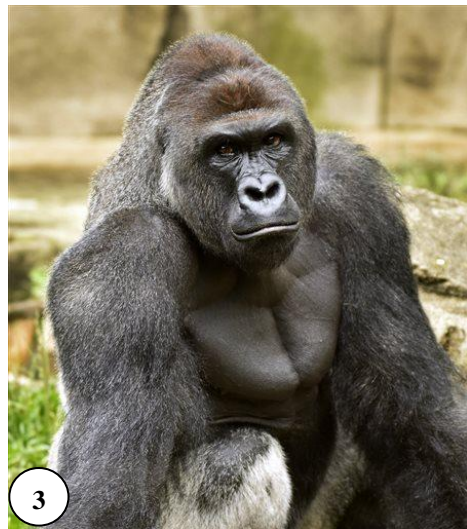
24. Pojmenujte zvířata žijící v tropickém deštném lese.

1. _____

2. _____

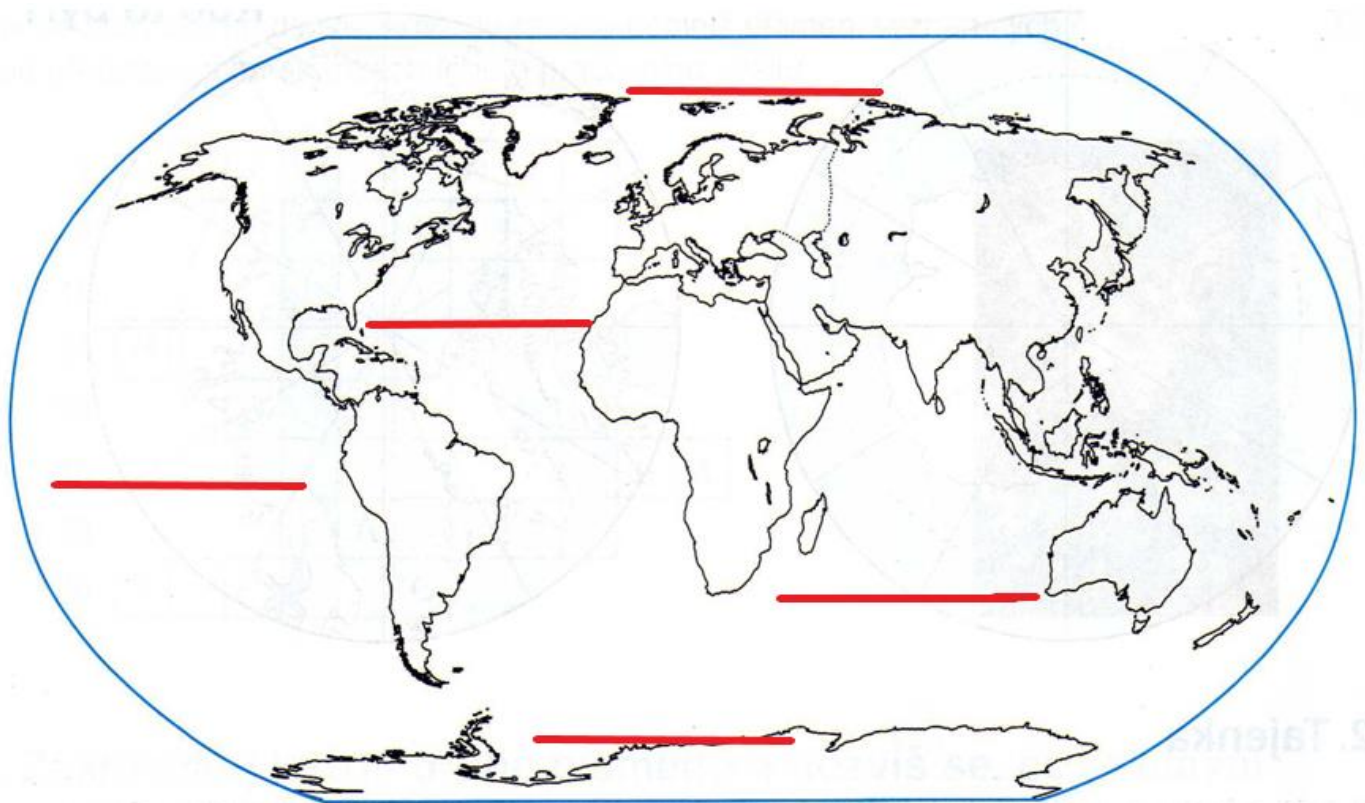
3. _____

25. Označte hlavní důvody kácení tropického deštného lesa:

- A. dřevo jako stavební materiál
- B. lepší výhled do oblasti
- C. získávání půdy pro plantáže
- D. budování cest

ŽIVOT V OCEÁNU

26. Do mapy vyznačte oceány.

27. Jaké faktory ovlivňují životní prostředí v oceánech?

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

28. Co to jsou koráli a kde se vyskytují?

Koráli jsou _____.

Vyskytují se _____.

29. Jak se nazývá největší živočich světa, který žije v oceánu?

SHRNUTÍ

1. Seřad'te následující přírodní krajiny tak, jak jsou na zemi uspořádaný. Začn'te od pólů.

- savana tajga step subtropy polární pustiny
 tundra tropický deštný les poušť smíšený les

2. K uvedenému pojmu přiřad'te správnou charakteristiku.

- A. kosatka trvale zmrzlá půda typická pro oblast tundry
B. olivovník drobný hmyz charakteristický pro savany
C. Amazonie nejúrodnější půdní typ charakteristický pro oblast stepí
D. termiti dravý kytovec
E. permafrost rostlina charakteristická pro Středomoří, olej
F. tajga největší šelma polárních oblastí
G. černozemě oblast tropických deštných pralesů v Jižní Americe
H. lední medvěd pás souvislých lesů tvořených smrky a modříny

3. Napište názvy dvou pouští a světadíl, na kterém se nachází.

- 1) poušť: _____ světadíl: _____
2) poušť: _____ světadíl: _____

4. Zakroužkujte, zda s uvedenými tvrzeními souhlasíte či nikoli.

A. V polárních oblastech jsou příznivé podmínky pro život lidí.	☐ ANO	☐ NE
B. Na území stepí se nachází obilnice světa.	☐ ANO	☐ NE
C. Smíšené a listnaté lesy najdeme v mírném podnebném pásu.	☐ ANO	☐ NE
D. Ve Středomoří se pěstují pomeranče, olivovníky a citrony.	☐ ANO	☐ NE
E. Působením člověka se zvětšuje plocha tropických deštných lesů.	☐ ANO	☐ NE
F. Pro pouště je typický dostatek srážek.	☐ ANO	☐ NE